

Pankki- ja vakuutussektorien vakavaraisuus

10.12.2009

1 (7)

Suomen pankkisektori on vakavarainen

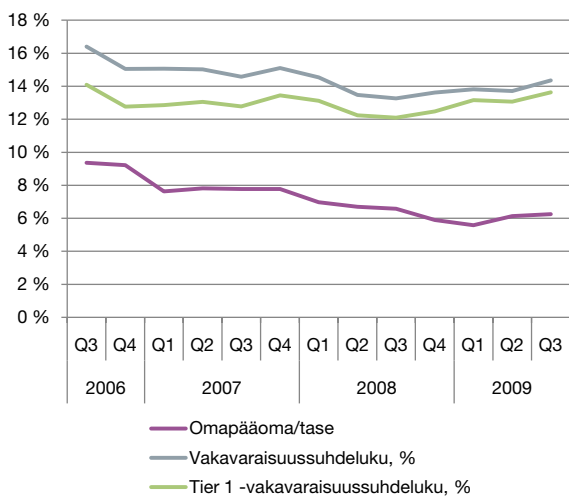
Pankkisektorin vakavaraisuus parantunut

Pankkisektorin¹ vakavaraisuussuhde parani edelleen kolmannella vuosineljänneksellä. Syyskuun lopussa pankkisektorin vakavaraisuussuhdeluku oli 14,4 % (viime vuoden vaihteessa 13,6 % ja kesäkuun lopussa 13,7 %). Vakavaraisuussuhdeluvut vaihtelevat suomalaisissa pankeissa/pankkiryhmissä 12 %:n ja 28 %:n välillä, kun minimivaatimus on 8 %.

Pankkisektorin omat varat ylittävät selkeästi omien varojen vähimmäisvaatimet ja syyskuun lopussa koko pankkisektorin pääomapuskurit olivat noin 9,0 mrd. euroa. Vähimmäisvaatteen ylittävällä puskurilla katetaan mm. luottojen keskittymäriski, taseen korkoriski, liiketoimintariski, taloudellisen toimintaympäristön heikkenemisen vaikutukset ja luottotappioiden kasvu, jos talouskehitys on ennakoitua heikompaa.

Pankkien siirryttyä noudattamaan Basel II -vakavaraisuussääntelyä vuosien 2007–2008 aikana aikaisempien vakavaraisuuslukujen vertailtavuus heikkeni. Vakavaraisuutta voidaan yksinkertaisimmillaan arvioida myös oman pääoman ja taseen suhteella. Tämän laskenta ei muuttunut Basel II -uudistuksen mukana, joten indikaattoria voidaan käyttää pitkän aikavälin vertailuissa. Myös kyseisellä indikaattorilla mitattuna pankkisektorin omavaraisuus on paraneva.

Pankkisektorin vakavaraisuussuhdeluku, ensisijaisten omien varojen vakavaraisuussuhdeluku ja omavaraisuusaste

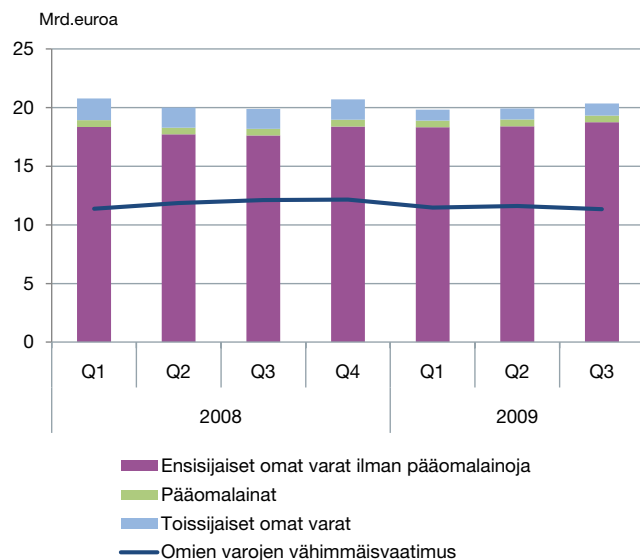

Ensisijaisten omien varojen osuus on säilynyt suurena

Suomalaisten pankkien omat varat muodostuvat pääosin ensisijaisista omista varoista. Niiden osuus on pysynyt edelleen korkealla 95 %:ssa kaikista omista varoista. Vuoden vaihteesta osuus on jopa hieman kasvanut. Pääomallainojen määrä ei näin ollen merkittävästi heikennä ensisijaisten omien varojen laatua niiden osuuden jäädessä alle 3 %:iin.

Toissijaiset omat varat ovat pienentyneet vuoden vaihteesta lähinnä debentuurilainojen takaisinmaksun myötä. Ensisijaisten omien varojen kasvu on kuitenkin pitkälti korvannut tämän vähennyksen. Omia varoja on kasvatettu myös osakeanneilla. Tämän vuoden aikana uutta omanpääomanehtoista rahoitusta ovat hankkineet Pohjola Pankki, S-Pankki ja Sofia Pankki sekä Nordea Pankki Suomen ruotsalainen emoyhtiö.

Pankkisektorin ensisijaiset ja toissijaiset omat varat sekä omien varojen vähimmäisvaatimus

¹ Suomen pankkisektorin vakavaraisuuslukuun on laskettu kaikki kotimaiset talletuspankit sekä Suomessa toimivien ulkomaisten pankkien talletuspankkityttäret. Käytännössä Suomen aggregaattilukuja dominoi muutama pankkiryhmittymä. Nordea Pankki Suomen osuus pankkisektorin omista varoista ja omien varojen vaateesta on n. 50 %. Kolmen suurimman toimijan osuus pankkisektorin omista varoista ja omien varojen vaateesta on noin 90 %.

Luottoriskin omien varojen vaatimukset hieman laskeneet

Luottoriskin omien varojen vaatimuksen osuus pankkien omien varojen yhteisvaatimuksesta on lähes 90 %. Yksittäisillä pankeilla/pankkiryhmillä osuus vaihtelee 42–95 %:n välillä. Sisäisten luottoluokitusten menetelmän (IRBA) käyttöönotto tuottaa yleensä Basel II:n mukaista standardimenetelmää alhaisempia pääomavaatimuksia. Riskiltään keskimääräiselle luottosalkulle IRBA tuottaa näin ollen alemman pääomavaatimuksen kuin vähemmän kehittynyt standardimenetelmä. Toisaalta korkean riskin luotoilta vaaditaan enemmän pääomaa IRBAssa.

Lukumääräisesti suurin osa suomalaisista pankeista noudattaa edelleen standardimenetelmää vakavaraisuuslaskennassa ja suurimmat pankit ovat siirtymässä vaiheittain IRBA-menetelmän käyttöön. Niiden riskipainotettujen vastuiden osuus, joissa käytetään IRBA-menetelmää, on noin 1/3 pankkisektorin riskipainotetusta vastuukannasta.

Standardimenetelmää käyttävien pankkien pääomavaatimukset pienenevät 9/2008–9/2009 välisenä aikana, mikä selittyy pääasiassa pankkien sijoitusten siirtymästä arvopereista vähemmän pääomaa vaativiin rahalaitosvastuisiin.

Suurimpien pankkien siirtyminen käyttämään IRBA-menetelmää ja käytön laajentuminen uusiin vastuuryhmiin on alentanut luottoriskin pääomavaatimuksia. Luottosalkujen keskimääräiset riskipainot ovat pienentyneet jo tehtyjen siirtojen myötä. Toisaalta asiakaskunnan luottokelpoisuuden heikkeneminen on ollut vuoden aikana nähtävissä IRBA-menetelmää käyttävien pankkien pääomavaatimusten kasvuna. Taloudellisen taantumun jatkuessa ja asiakkaiden luottokelpoisuuden heikentyessä pääomavaatimukset kasvavat viipeellä, kun luokittelumenetelmät alkavat reagoida luottokelpoisuuden muutoksiin. Ne pankit, jotka käyttävät pääomavaatimuksen laskennassa standardimenetelmää, eivät altistu vastaavalle pääomavaatimuksen vaihtelulle suhdannevaihtelun mukana.

Markkinariskin pääomavaateet laskeneet

Markkinariskejä ovat korko-, valuuttakurssi-, osake- ja hyödykeriski. Markkinariskin minimipääomavaade lasketaan kaupankäyntivarastoon liittyvälle positioriskille, selvitys- ja vastapuoliriskille sekä koko toiminnan valuuttakurssi- ja kulta- ja hyödykeriskille. Pankkien markkinariskin vakavarai-

suusvaatimuksesta suurimman osan aiheuttaa tyypillisesti korkosopimusten positioriski muiden riskien osuuksien ollessa selkeästi pienempiä.

Markkinariskin pääomavaade voidaan vaihtoehtoisesti laskea standardimenetelmällä tai kokonaan tai osittain pankin sisäiseen VaR-malliin perustuvalla menetelmällä. Muutokset markkinoiden volatiliiteetissa heijastuvat vain VaR-malliin, kun taas standardimenetelmässä pääomavaade määräytyy pankin positioiden suuruuden perusteella. Tämän vuoksi eri menetelmää käyttävien pankkien markkinariskin pääomavaateet voivat saman ajanjakson aikana käyttäytyä eri tavoin.

Eroavuudet pankkien käyttämissä menetelmissä näkyivät heinä–syyskuun aikana siten, että suurimmalla osalla pankeista markkinariskin pääomavaade kasvoi edelliseen neljännekseen verrattuna, mutta koko pankkisektorin pääomavaade oli kuitenkin syyskuun lopussa 16 % pienempi kuin elokuun lopussa. Pankkisektorin markkinariskin pääomavaateen laskun aiheuttivat ensisijassa korkosopimusten pääomavaateet, jotka pienentyivät lukuun ottamatta korkosopimusten yleisriskin pääomavaadetta. Positioiden suurentuminen osakkeissa näkyi osakkeiden positioriskin pääomavaateen voimakkaana kasvuna, kun taas valuutta-, kulta- ja hyödykeriskin pääomavaateet laskivat hieman. Koska osakkeiden, valuutta-, kulta- ja hyödykeriskin pääomavaateiden osuus markkinariskinkin pääomavaateesta on alhainen, muutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta koko pankkisektorin pääomavaateeseen.

Vain ne pankit, joilla kaupankäyntivarasto ylittää pienelle kaupankäyntivarastolle asetetut raja-arvot, laskevat markkinariskin pääomavaateen erikseen kaupankäyntivaraston riskeille, kun taas muut pankit laskevat kaupankäyntivaraston riskeille markkinariskin pääomavaateen käyttämällä luottoriskin laskentamenetelmällä. Niillä pankeilla, joilla pienen kaupankäyntivaraston raja-arvot ylittyvät, markkinariskin pääomavaateen osuus omien varojen kokonaisvaateesta vaihtelee 3 %–15 % välillä. Siten markkinariskin pääomavaateen osuus pankkien omien varojen kokonaisvaateesta on huomattavasti luottoriskin pääomavaadetta pienempi.

Pankki- ja vakuutussektorien vakavaraisuus

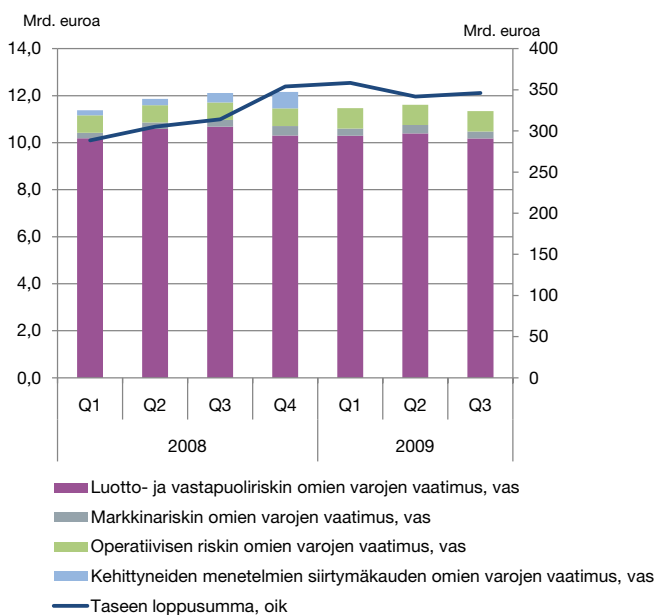
10.12.2009

3 (7)

Operatiivisen riskin vakavaraisuusvaatimus riippuvainen valvottavien tuloksen kehityksestä

Operatiivisen riskin vakavaraisuusvaatimus määräytyy kolmen edellisen vuoden tilinpäätösten perusteella. Perus- ja standardimenetelmää käyttävien valvottavien vakavaraisuusvaatimus lasketaan lähinnä korkokatteesta sekä arvopaperikaupan tuloksesta ja nettopalkkiotuotoista. Kaikki suomalaiset pankit käyttävät näitä menetelmiä. Operatiivisen riskin vähimmäispääomavaatimus voi siten mahdollisesti laskea joissain valvottavissa kannattavuuden heiketessä. Kun pääomavaatimus lasketaan aina tilinpäätöslukujen perusteella, ei siinä esiinny muutoksia kalenterivuoden aikana. Suurilla talletuspankeilla operatiivisen riskin vakavaraisuusvaatimus on yleisesti alle 10 % koko vakavaraisuusvaatimuksesta, kun se esimerkiksi sijoituspalvelu yrityksillä voi olla jopa noin 70 %.

Pankkisektorin omien varojen vaateet ja taseen loppusumma

Myös rahoitus- ja vakuutusryhmittymien vakavaraisuus parantunut

Suomalaisten rahoitus- ja vakuutusryhmittymien lukumäärä on säilynyt edelleen kolmena. Ryhmittymiä ovat Aktia-ryhmä, OP-Pohjola-ryhmä sekä Tapiola-ryhmä, joista viimeksi mainittu on vakuutuspainotteinen muiden ollessa rahoituspainotteisia.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymä muodostuu, kun samassa konsernissa on sekä pankki- että vakuutustoimintaa ja liiketoimintojen laajuutta koskevat kynnyksarvot ylittyvät. Tällöin ryhmittymien vakavaraisuutta valvotaan erikseen. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymiin kuuluvat pankit, sijoituspalveluyritykset ja vakuutusyhtiöt laskevat yhtiökohtaiset vakavaraisuusluvut normaalisti kutakin yhtiötä koskevien sektorikohtaisten säännösten mukaisesti. Tämän lisäksi rahoitus- ja vakuutusryhmittymiin kohdistuvaan lisävalvontaan kuuluu myös ryhmittymäkohtaisen vakavaraisuussuhdeluvun laskeminen, millä varmistetaan, että ryhmittymä on vakavarainen myös kokonaisuutena.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien vakavaraisuussuhdeluku saadaan vertaamalla ryhmittymän omia varoja suhteessa ryhmittymän riskeihin perustuvaan omien varojen vähimmäisvaatimukseen. Ryhmittymän vakavaraisuussuhdeluvun tulee olla vähintään 1. Ryhmittymätason laskentaa on yhtenäistetty, mutta vakavaraisuussuhdeluvut ovat yleensä korkeampia vakuutuspainotteisissa ryhmittymissä, mikä johtuu pankki- ja vakuutuspuolen erilaisista vakavaraisuusvaatimuksista.

Ryhmittymien vakavaraisuus on parantunut aggregaattitasolla lievästi niin alkuvuoden kuin heinä-syyskuunkin aikana lähinnä omien varojen kasvun myötä. Omien varojen kasvuun on vaikuttanut lisäpääoman hankinta sekä käyvän arvon rahastoon kirjattujen ja omia varoja aikaisemmin alentaneiden arvonalentumisten pieneneminen. Aggregaattitasolla ryhmittymien vakavaraisuussuhdeluku oli syyskuun lopussa 1,7 (vuoden 2008 lopussa 1,5), mikä tarkoittaa, että ryhmittymillä on omia varoja 1,7-kertaisesti verrattuna laissa vaadittuun vähimmäismäärään. Ryhmittymien omien varojen vähimmäisvaateesta noin 85 % tulee pankkitoiminnasta. Loput vähimmäisvaateesta jakautuu puoliksi henki- ja vahinkovakuutustoiminnan kesken.

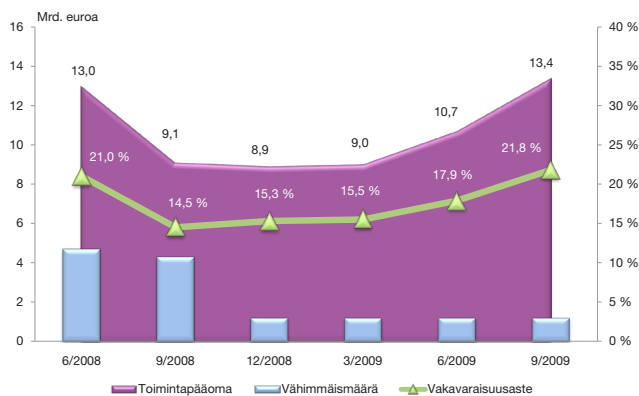

Vakuutussektorin vakavaraisuus vahvistunut

Työeläkevakuutusyhtiöiden toimintapääomat kasvaneet

Kolmannella vuosineljänneksellä työeläkevakuutusyhtiöiden vakavaraisuus on edelleen kasvanut etenkin sijoitustoiminnan myönteisen kehityksen vuoksi. Toimintapääomat ovat kasvaneet sekä euromääräisesti että suhteutettuna vastuovelkaan. Toimintapääoman määrä yhteensä oli 13,4 mrd. euroa ja työeläkevakuutusyhtiöiden sijoitusten yhteismäärä oli 75,2 mrd. euroa. Toimintapääoman määrää vastuuvelasta eli vakavaraisuusaste oli kauden lopussa 21,8 %.

Työeläkevakuutusyhtiöiden vakavaraisuuden kehitys

Työeläkevakuutuslaitosten vakavaraisuutta koskeva ns. määräaikalaki säädettiin vuoden 2008 lopulla. Määräaikalaisissa toimintapääoman vähimmäismäärää laskettiin ja se asetettiin kiinteäksi prosentuaaliseksi rajaksi vastuuvastausta. Näin ollen toimintapääoman vähimmäismäärä ei määräaikalain aikana riipu sijoitusten riskillisyydestä. Toimintapääomaan voidaan määräaikalain mukaan myös rinnastaa osa tasausvastuusta. Nämä muutokset kasvattivat vakavaraisuuspuskuriä noin 4,8 mrd. euroa. On kuitenkin otettava huomioon, että ilman määräaikalakia saattaisivat myös sijoitusten jakaumat ja siten sijoitusten riskillisyyteen perustuvat toimintapääomavaatimukset olla erisuuruisia kuin määräaikalain voimassa ollessa.

Toimintapääomien suhde sijoitustoiminnan riskien perusteella laskettuun vakavaraisuusrajaan oli yhtiöillä yhteensä syyskuun lopussa 2,8.

Eläkesäätiöiden ja eläkekassojen toimintapääomat pääosin vahvistuneet

Myös lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavien eläkesäätiöiden toimintapääomien määrä yhteensä on kasvanut sekä euromääräisesti että suhteessa vastuuvastausta. Yhteenlaskettu toimintapääoman määrä oli 1,05 mrd. euroa, joka on 31,7 % eläkevastausta. Määräaikalain muutokset kasvattivat kyseisten eläkesäätiöiden vakavaraisuuspuskuriä 0,2 mrd. euroa.

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavien eläkekassojen toimintapääoma yhteensä oli syyskuun lopussa 732 milj. euroa, jossa kasvua kesäkuun lopun tilanteeseen oli noin 14 %. Eläkekassojen toimintapääoma yhteensä oli 34,4 % vastuuvastausta. Eläkekassojen vakavaraisuuspuskuriä kasvoi 0,1 mrd. euroa määräaikalain ansiosta.

Henkivakuutusyhtiöiden vakavaraisuus on parantunut edelleen

Henkivakuutusyhtiöiden yhteenlaskettu toimintapääoma kasvoi kuluvan vuoden alusta 57 % noin 4,2 mrd. euroon. Muutos kesäkuun loppuun nähden oli 31 %. Henkivakuutusyhtiöiden yhteenlaskettu toimintapääoma-aste eli toimintapääoman määrä suhteessa sen vähimmäismäärään² oli syyskuun lopussa 3,8 kun se viime vuoden lopussa oli 2,4.

Vakavaraisuuspääomaan lasketaan toimintapääoman lisäksi vakuutustekniseen vastuuvastausta sisältyvä laskennallinen tasoitusmäärä, jonka tarkoituksena on tasoittaa vakuutustoiminnan riskien kausittaista vaihtelua. Vakavaraisuuspääoma kasvoi henkivakuutusyhtiöillä vuoden alusta 53 % noin 4,4 mrd. euroon.

² Toimintapääoman vähimmäismäärä määritetään VYL:ssä ja sen laskenta perustuu eri vakuutusluokkien osalta laskettujen vähimmäismäärien yhteissummaan.

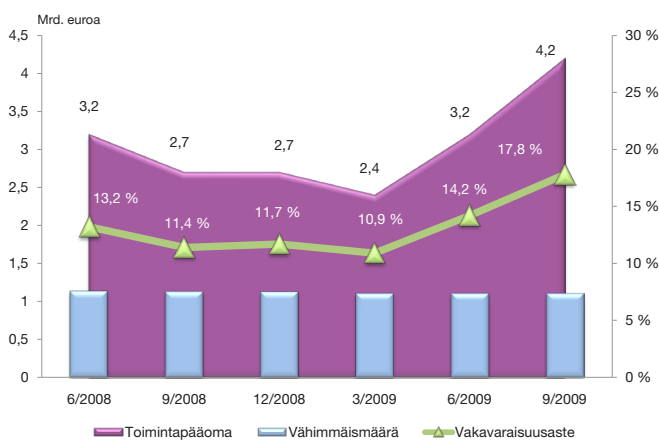
Pankki- ja vakuutussektorien vakavaraisuus

10.12.2009

5 (7)

Vakavaraisuusaste kuvaa henkivakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoman suhdetta korjattuun vastuuvélkaan³. Sektorin yhteenlaskettu vakavaraisuusaste oli syyskuun lopussa 17,8 % kun se vuodenvaihteessa oli 11,7 %. Henkivakuutusyhtiöiden vakavaraisuuden vahvistuminen johtuu ennen kaikkea sijoitustoiminnan tuloksen merkittävästä paranemisesta vuoden 2009 aikana.

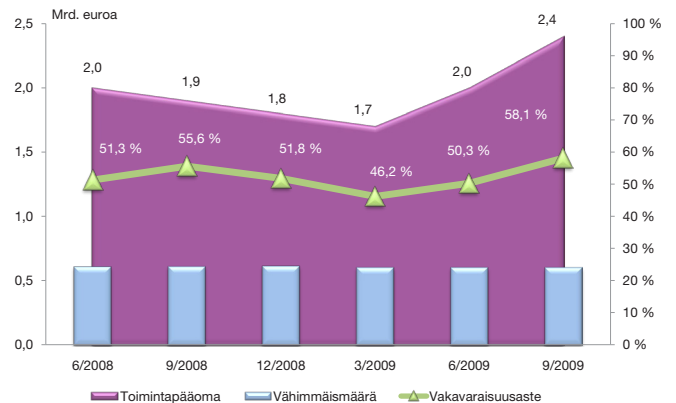
Henkivakuutusyhtiöiden vakavaraisuuden kehitys

Myös vahinkovakuutusyhtiöiden vakavaraisuus on vahvistunut

Pääosin sijoitusmarkkinoilla jatkuneen myönteisen kehityksen johdosta ovat vahinkovakuutusyhtiöiden toimintapääomat jatkaneet kasvua myös vuoden kolmannella neljänneksellä. Yhteenlaskettu toimintapääoman määrä oli 2,4 mrd. euroa, jossa kasvua edellisessä neljänneksessä oli lähes 20 %.

Vahinkovakuutusyhtiöiden vakavaraisuuden kehitys

Yhtiöiden vakavaraisuusaste eli vakavaraisuuspääoma vastuuvélasta oli syyskuun lopussa yhteenlaskettuna 58,1 %.

Vahinkovakuutusyhtiöiden vakavaraisuutta voidaan kuvata myös niiden vastuunkantokyvylä eli vakavaraisuuspääoman suhteella 12 kuukauden vakuutusmaksutuottoihin. Kolmannen neljänneksen lopussa alan yhteenlaskettu vastuunkantokyky oli 148,3 %, siinä on kasvua edellisestä neljänneksestä 14,5 %-yksikköä.

³ Korjatulla vastuuvélalla tarkoitetaan tässä vakuutusteknistä vastuuvélkaa vähennettynä tasoitusmäärällä sekä 75 % sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvélasta.

Pankki- ja vakuutussektorien vakavaraisuus

10.12.2009

6 (7)

Vakavaraisuustilastot

Vahinkovakuutusyhtiöt (1.000 euro)	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	30.6.2009	30.9.2009
Oma pääoma	1 465 192	1 686 290	1 387 340	1 528 090	1 678 166
Pääomalainat	105 000	65 000	115 000	115 700	115 700
Toimintapääoma	2 064 213	2 243 687	1 759 695	1 974 562	2 368 000
Vakavaraisuuspääoma	3 813 876	4 184 187	3 783 721	4 050 260	4 520 211
Vastuuelka ilman tasoitusmäärää	6 780 307	7 047 738	7 317 213	8 046 106	7 784 789
Toimintapääoma vähimmäismäärästä					
Yhteenlaskettu	353,9 %	374,8 %	288,5 %	324,6 %	387,1 %
Alin	120,6 %	111,1 %	122,1 %	112,9 %	120,8 %
Vakavaraisuuspääoma vastuuelasta (vakavaraisuusaste)					
Yhteenlaskettu	56,2 %	59,4 %	51,8 %	50,3 %	58,1 %
Alin	24,0 %	28,3 %	21,9 %	25,9 %	34,5 %
Vakavaraisuuspääoma 12 kk. vakuutusmaksutuotoista (vastuunkantokyky)					
Yhteenlaskettu	132,0 %	145,7 %	126,9 %	133,8 %	148,3 %
Alin*	32,4 %	37,0 %	36,8 %	39,9 %	44,8 %

*poislukien run-off, jälleenvakuutusyhtiöt

Henkivakuutusyhtiöt (1.000 euro)	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	30.6.2009	30.9.2009
Oma pääoma	2 087 939	2 126 875	1 475 337	2 099 768	2 327 395
Pääomalainat	304 808	302 787	357 865	357 904	357 924
Toimintapääoma	4 726 787	4 095 536	2 665 383	3 237 017	4 178 864
Vakavaraisuuspääoma	4 892 692	4 274 157	2 864 809	3 440 511	4 384 699
Vastuuelka*	25 433 511	25 932 408	24 466 005	24 309 991	24 620 577
Toimintapääoma vähimmäismäärästä					
Yhteenlaskettu	423,2 %	358,8 %	242,9 %	297,7 %	382,5 %
Alin	270,3 %	226,9 %	124,6 %	184,5 %	241,1 %
Vakavaraisuuspääoma vastuuelasta (vakavaraisuusaste)					
Yhteenlaskettu	19,2 %	16,5 %	11,7 %	14,2 %	17,8 %
Alin	11,5 %	10,5 %	6,2 %	8,3 %	10,5 %

*Vastuuelka vähennettynä tasoitusmäärällä ja 75 % sijoitussidonnaisesta vastuuelasta

Työeläkevakuutusyhtiöt (1.000 euro)	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	30.6.2009	30.9.2009
Oma pääoma	295 078	310 647	325 027	326 786	329 220
Toimintapääoma	17 107 026	17 662 713	8 951 904	10 739 185	13 397 308
Vastuuelka	54 666 611	59 007 480	58 357 485	60 006 071	61 410 733
Toimintapääoma vähimmäismäärästä **					
Yhteenlaskettu	338,1 %	289,7 %	767,0 %	895,0 %	1090,8 %
Alin	262,4 %	249,6 %	644,1 %	694,0 %	797,5 %
Toimintapääoma vastuuelasta (vakavaraisuusaste)					
Yhteenlaskettu	31,3 %	29,9 %	15,3 %	17,9 %	21,8 %
Alin	24,3 %	21,3 %	12,9 %	13,9 %	15,9 %
Toimintapääoma vakavaraisuusrajasta					
Yhteenlaskettu	225,4 %	193,1 %	244,5 %	275,2 %	284,0 %
Alin	174,9 %	166,4 %	199,4 %	241,4 %	246,9 %

Pankki- ja vakuutussektorien vakavaraisuus

10.12.2009

7 (7)

Vakavaraisuustilastot

Eläkekassat (1.000 euro)	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	30.6.2009	30.9.2009
Toimintapääoma	806 762	851 521	605 347	641 073	732 287
Toimintapääoma vähimmäismäärästä**					
Yhteenlaskettu	991,8 %	828,0 %	2985,1 %	3093,8 %	3437,9 %
Alin	694,7 %	300,0 %	839,0 %	1152,0 %	1122,3 %
Toimintapääoma vastuvelasta (vakavaraisuusaste)					
Yhteenlaskettu	43,7 %	40,5 %	29,9 %	30,9 %	34,4 %
Alin	19,8 %	8,6 %	8,4 %	11,5 %	11,2 %
Toimintapääoma vakavaraisuusraja					
Yhteenlaskettu	330,6 %	276,0 %	397,2 %	384,5 %	391,0 %
Alin	231,6 %	100,0 %	141,1 %	196,5 %	178,5 %

Eläkesäätiöt (1.000 euro)	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	30.6.2009	30.9.2009
Toimintapääoma	1 312 907	1 286 570	715 967	850 670	1 049 890
Toimintapääoma vähimmäismäärästä**					
Yhteenlaskettu	993,5 %	816,3 %	2255,2 %	2625,9 %	3168,6 %
Alin	513,7 %	362,7 %	950,9 %	1231,6 %	1686,6 %
Toimintapääoma eläkevastuusta (vakavaraisuusaste)					
Yhteenlaskettu	32,5 %	31,4 %	22,5 %	26,3 %	31,7 %
Alin	4,5 %	7,3 %	9,5 %	12,3 %	16,9 %
Toimintapääoma vakavaraisuusraja					
Yhteenlaskettu	331,2 %	272,1 %	351,7 %	376,9 %	415,9 %
Alin	171,2 %	120,9 %	101,6 %	192,6 %	260,2 %

** Ajalta ennen 22.12.2008 työeläkevakuutusyhtiöiden toimintapääoman vähimmäismäärävaatimus on 2/3 vakavaraisuusraja ja TyEL-säätiöillä ja -kassoilla 1/3 vakavaraisuusraja. Aikana 22.12.2008 - 31.12.2010 vähimmäismäärävaatimus on poikkeuksellisesti työeläkevakuutusyhtiöillä 2 % ja TyEL-eläkesäätiöillä ja -kassoilla 1 % vakavaraisuusrajan perusteena olevasta vastuvelasta.

